

3. Listen tegen de heiligen

De satan heeft zijn listen om de heiligen en begenadigde zielen te verwoesten, en een zeer grote list die hij daartoe heeft is, dat hij hen bewerkt om ze eerst van elkaar te vervreemden, dan om bitter en jaloers op elkaar te worden, en daarna om elkander te bijten en te vereten, Gal. 5:15. Onze eigen bittere ervaring is een maar al te groot bewijs hiervan. De Israëlieten in Egypte kwelden elkaar niet erger dan de christenen in onze dagen elkaar doen, hetgeen de aanleiding en oorzaak is geweest dat er een dodelijke vertering op sommigen gevallen is. Ontbinding is de dochter van de tweedracht. Als we gaan slaan, maken we brokken.

Nu, de hulpmiddelen en raad tegen deze list van de satan, zijn de volgende:

a. Het eerste middel tegen deze list van satan is, dat we meer acht moeten geven op elkanders genaden dan op elkanders zwakheden en gebreken. Het is droevig, te bedenken dat de heiligen veel ogen hebben om op elkaars gebreken te letten, en geen oog hebben om elkaars genaden te zien; dat ze liever een bril zouden gebruiken om elkaars zwakheden te zien, dan een spiegel om elkaars genaden te zien.

Keizer Flavius Vespasianus was vlugger geneigd de fouten van zijn vrienden te bedekken, dan hun deugden. Christenen, wilt u er wel ernstig aan denken, dat de heidenen u te boven gaan, en niet beschaamd worden?

Erasmus vertelt van iemand die al de gebrekkige en verkeerde gedeelten in Homerus' werken verzamelde; maar al hetgeen daarin uitnemend was oversloeg. U, was dit maar niet de praktijk van velen die elkaar in de hemel zullen ontmoeten; waren ze maar niet zo zorgvuldig en bekwaam om al de zwakheden van anderen te verzamelen en aan al die dingen die uitnemend in hen zijn, voorbij te gaan. De Korintheërs zagen meer op de zonde van de bloedschender, dan op zijn oprechte droefheid, hetgeen hetzelfde was als hem in zijn tranen te doen verdrinken.

Vertel mij eens, heiligen, is het niet een lieflijker, troostvoller en vreugdevoller zaak, meer op elkanders genaden dan op elkanders gebreken te zien? Wat voor genoeg, vreugde en troost ligt er nu in, als we op de vijanden, de wonden, de zweren, de ziekten, de kwalen en de naaktheid van onze vrienden zien? Welnu, u weet dat de zonden de vijand van de ziel, de wonden van de ziel, de zweren van de ziel, de ziekte van de ziel, de kwaal van de ziel en de naaktheid van de ziel zijn. O, wat een hart heeft die mens die met graagte daarnaar kijkt! Genade is de schoonste bloem in de gehele tuin van een christen; ze is het rijkste juweel in heel zijn kroon; ze vormt zijn vorstelijke kleding; ze is een koninklijke schat. Daarom moet genade wel het aangenaamste, lieflijkste en heerlijkste voorwerp zijn waarop een begenadigd oog zich vestigen kan. De zonde is duisternis; genade is licht; de zonde is de hel; de genade is de hemel.

Welnu, wat een krankzinnigheid is het om meer naar de duisternis dan naar het licht; meer naar de hel dan naar de hemel te zien. Zeg mij, heiligen, ziet God niet meer op de genaden van Zijn volk dan op hun zwakheden? Gewis, dat doet Hij. Hij zag meer naar de oprechtheid van David en Asaf dan naar hun gebreken, hoe groot en veel de laatste ook waren. Hij zag meer op de lijdzaamheid van Job dan op zijn drift en ongeduld, jak. 5:11; "Gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord"; er staat geen woord over zijn onlijdzaamheid. God legt Zijn hand over de littekens van Zijn volk, opdat er geen vlek in hen gezien zal worden. O heiligen, laat hierin het toppunt van uw heerlijkheid bestaan, dat u daarin op uw hemelse Vader gelijkt. Als u dit doet, zou er veel zonde voorkomen worden, en de plannen van de goddelozen zouden verijdeld worden, de

satan zou beschaamd staan, veel wonden genezen worden, veel harten vervrolijkt worden, en God zou overvloediger geëerd worden. De zonde is satans werk; de genade is Gods werk. Is het daarom niet het meest gepast, dat het kind het meest op het werk van Zijn Vader zou zien en letten?

b. Het tweede middel tegen deze list van satan is, met ernst te overwegen dat liefde en eenheid het meest uw veiligheid en zekerheid bevorderen. We zullen onoverwinnelijk zijn, als we onafscheidelijk zijn. De wereld mag u boos aankijken en tegen u samenzweren, maar ze kan u niet beschadigen. Eenheid is de sterkste band tot veiligheid in iedere kerk en staat.

Scythian, een koning die op het punt stond te sterven, liet aan zijn zonen een bundel pijlen geven, die samengebonden waren. Ze moesten trachten die te breken, maar dat gelukte hen niet. Toen liet de koning de band doorsnijden, waardoor ze iedere afzonderlijke pijl met gemak konden breken. De koning maakte deze toepassing: Mijn zonen, zolang jullie verenigd blijven, zullen jullie onoverwinnelijk zijn; maar als de band van de vereniging tussen jullie verbroken wordt, zullen jullie ook gemakkelijk in stukken gebroken worden. Zolang als de heiligen één blijven, zal niets hun ondergang kunnen bewerken; maar als zij verdeeld worden, lopen ze gevaar te verzinken.

Pancirolus zegt dat de kostbaarste parel onder de Romeinen de *Unie der eenheid* genoemd werd.

c. Het derde middel tegen deze list is, dat gij met aandacht stilstaat bij die geboden van God die bevelen dat gij elkander liefhebt. O, wanneer gij tegen elkaar verbitterd wordt, leg dan de geboden Gods op uw hart en zeg tegen uw ziel: O, heeft de eeuwige God u niet bevolen hen lief te hebben die de Heere liefhebben? En bestaat het leven niet daarin, dat gij gehoorzaamt, en de dood daarin, dat gij rebelleert? Zie dan toe, dat gij de geboden des Heeren gehoorzaamt, want Zijn geboden kunnen niet gemakkelijk krachteloos gemaakt worden; ze zijn als de geboden der Meden en Perzen, die ook niet veranderd konden worden.

O, denk veel na over deze geboden Gods: "Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat ook gij elkander liefhebt", Joh. 13:34. Het wordt een nieuw gebod genoemd, omdat het in het Evangelie vernieuwd wordt en door Christus" voorbeeld bevestigd is, en omdat het een gebod is dat meer dan andere geboden zeldzaam en opmerkelijk van aard is. "Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijkerwijs Ik u liefgehad heb", Joh. 15:12. "Dit gebied Ik u, opdat gij elkander liefhebt", Joh. 15:17. "Zijt niemand iets schuldig, dan elkander lief te hebben; want die den ander liefheeft, die heeft de wet vervuld", Rom. 13:8. "Dat de broederlijke liefde blijve", Hebr. 13:1. "Geliefden, laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk die liefheeft, is uit God geboren en kent God", 1 Joh. 4:7. "Hebt elkander vuriglijk lief uit een rein hart", 1 Petrus 1:22. "En eindelijk, zijt allen eensgezind, medelijdend, de broeders liefhebbende, met innerlijke barmhartigheid bewogen, vriendelijk", 1 Petrus 3:8. "Want dit is de verkondiging, die gij van den beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben", 1 Joh. 3:11. "En dit is Zijn gebod, dat wij geloven in den Naam van Zijn Zoon Jezus Christus, en elkander liefhebben, gelijk Hij ons een gebod gegeven heeft", VS. 23. "Geliefden, indien God ons alsoo lief heeft gehad, zo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben", 1 Joh. 4:11. O, overdenk deze dierbare geboden zo, dat uw liefde tot elkaar mag ontbranden! In vroeger tijden viel de aandacht van de heidenen sterk op het feit dat vaders en moeders hun kinderen in de steek konden laten, maar dat de christenen, die overigens vreemdelingen van elkaar waren, in de diepste ellende trouw aan elkaar bleven. Hun

liefde tot de dienst van God was sterker dan natuurlijke liefde. O, was er maar meer van die geestesgesteldheid onder de heiligen in onze dagen! Eens werd de wereld verwoest door water vanwege de hitte der begeerlijkheden, en men denkt dat ze nog eens verwoest zal worden door vuur vanwege de koudheid der liefde.

d. Het vierde middel tegen deze list van satan is, dat u meer moet letten op de uitnemende en lieflijke dingen waarin u met elkaar overeenkomt, dan op die dingen waarin u van elkaar verschilt. O, als u dit maar deed, hoe zou uw zondig hart vernederd, uw liefde opgewekt en uw gemoedsgesteldheid jegens anderen zachter gestemd worden! U komt in het meeste met elkaar overeen, en verschilt in weinig dingen van elkaar. U komt in de grootste en gewichtigste zaken overeen met elkaar, zoals in die aangaande God, Christus, de Heilige Geest en de Schrift. U verschilt alleen in die zaken die reeds lange tijd onder mannen van de grootste gaven en vroomheid betwistbaar waren. U komt met elkaar overeen in het erkennen van het gezag van de Heilige Schrift. U erkent samen Christus als het Hoofd en wilt samen naar de wet van het nieuwe schepsel wandelen. Zullen Herodes en Pilatus het eens zijn met elkaar? Zullen Turken en heidenen met elkaar overeenkomen? Zal een legioen duivelen in één lichaam wonen? En zullen de heiligen niet met elkaar overeenkomen, als ze alleen maar in die dingen verschillen die het minst van Gods hart hebben, maar die geen verhindering zijn om elkaar in de hemel te ontmoeten? Hoe droevig is het dat een heiden moest zeggen: *Er zijn geen beesten die zo boosaardig jegens mensen zijn, als de christenen dit jegens elkaar zijn.*

e. Het vijfde middel tegen deze list van satan is, met ernst te overwegen dat God gaarne Deus pacis, dat wil zeggen, de God des vredes, en Christus Princeps pacis, dat wil zeggen, *de Vorst des vredes* en Koning van Salem, Koning des vredes; en de Heilige Geest een Geest des vredes genoemd willen worden. "De vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede...", Gal. 5:22. O, waarom zouden dan de heiligen geen kinderen des vredes moeten zijn? Gewis, mensen met een lastige, onrustige en grimmige geest kunnen geen lieflijk bewijs van hun deel aan de God des vredes, aan de Vorst des vredes en aan de Geest des vredes hebben, zoals die kostelijke zielen hebben die alles wat tot liefde en vrede dient, beoefenen.

De naam vrede is op zichzelf reeds lieflijk en vol troost, de vrucht daarvan aangenaam en nuttig, en begeerlijker dan ontelbare overwinningen. Vrede is een zegen die een menigte andere zegeningen voortbrengt, 2 Kor. 13:1 l. Waar vrede is, daar is Christus, want Christus Zelf is onze Vrede. De ouden waren gewoon de vrede te schilderen in de gedaante van een vrouw met de hoorn van overvloed in haar hand. O, vrede en liefde onder de heiligen is hetgeen hen en hun weldaden zal veilig stellen; ja, ze zullen hun zegeningen vermenigvuldigen; ze zullen de God des vredes en der barmhartigheid verbinden om hen met de kostelijkste weldadigheden te kronen. Vrede en liefde zullen hen voor de wereld onoverwinnelijk, allerverschrikkelijkst en voorspoedig maken. Vrede en liefde onder de heiligen is datgene dat de raadslagen der vijanden verijdelen en dat al hun ondernemingen onvruchtbaar maakt. Vrede en liefde verzwakken het meest hun handen, verwonden hun hoop en doden hun hart.

f. Het zesde middel tegen deze list van satan is, dat u met meer zorg er uw consciëntie van maakt om uw vrede met God te bewaren. O christenen, ik vrees dat uw nalatigheid hierin zoveel oorzaak tot die gemelijkheid, bitterheid en verdeeldheid die onder u is, heeft gegeven. Er bestaat geen vrees dat men te veel zal weten; maar er bestaat veel vrees dat men te weinig in praktijk brengt. O, u hebt niet, zoals u betaamde, uw vrede

met God bewaard, en daardoor komt het dat u uw vrede onder elkaar zo vreselijk verstoort. De Heere heeft beloofd: "Als iemands wegen den HEERE behagen, zo zal Hij ook zijn vijanden met hem bevredigen", Spr. 16:7. O, hoeveel te meer zal dan God zorgen, dat de kinderen des vredes vrede met elkaar houden, als hun wegen Hem slechts behagen! Alle schepselen worden door Hem geregeerd en bestuurd. Laban achtervolgde Jakob met een bende; Ezau kwam hem met een andere bende tegen; beiden met vijandige bedoelingen; maar omdat Jakobs wegen de HEERE behaagden, bestuurde God het door Zijn almachtige kracht zo, dat Laban met een kus van Jakob afscheid nam en Ezau hem met een kus begroette. De een zweert hem een eed; de ander begroet hem met tranen; beiden sluiten vrede met hem. Als wij getrouw blijven aan God, zal God het tot Zijn eer en heerlijkheid maken om onze vrede met de mensen te onderhouden; als de mensen echter zorgeloos hun vrede met God breken, is het rechtvaardig dat God hen aan een geest van trots, afgunst, hartstocht, twist, verdeeldheid en verwarring overgeeft. Ze gaan elkaar dan bijten en vereren, totdat ze elkaar verteerd hebben.

g. Het zevende middel tegen deze list van satan is, dat u zeer veel acht geeft op de nauwe betrekking en vereniging die er tussen u onderling bestaat. Deze overweging had een lieflijke invloed op Abrams hart: "En Abram zeide tot Lot: Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u, en tussen mijn herders en tussen uw herders; want wij zijn mannen broeders", Gen. 13:8. Het is een lieflijk woord in Psalm 133:1: "Zie, hoe goed en lieflijk is het, dat broeders ook tezamen wonen!" Er staat niet: lieflijk en niet goed, of goed en niet lieflijk; maar er staat goed en lieflijk. Sommige dingen kunnen goed en niet lieflijk zijn, zoals geduld en tucht. Andere dingen kunnen lieflijk maar niet goed zijn, zoals vleselijke genoegens en wellusten. Sommige dingen zijn noch goed noch aangenaam, zoals boosheid en afgunst, en de droefheid der wereld. Sommige dingen zijn zowel goed als aangenaam, zoals godsvrucht, liefde, vrede en eenheid onder de broederen. En o, konden we hiervan maar meer zien onder hen die elkaar eens in het Koninkrijk van hun Vader zullen ontmoeten om daar voor eeuwig verenigd te zijn! En zoals zij broeders zijn, zo zijn zij allen van hetzelfde lichaam. "Gijlieden zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder", 1 Kor. 12:27. "Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn beenderen", Ef. 5:30. Zullen de leden van het natuurlijk lichaam dienstbaar en nuttig voor elkaar zijn, en zullen de leden van dit geestelijk lichaam elkaar pijnigen en verwoesten? Is het niet tegen de wet der natuur, dat de natuurlijke leden elkaar slaan en pijnigen? En is het niet veel meer tegen de wet der natuur en der genade, dat de leden van Christus' heerlijk lichaam elkaar zo behandelen? En zoals u allen medeleden zijt, zo bent u ook allen medestrijders onder dezelfde overste Leidsman, de Heere Jezus, die strijden tegen de wereld, het vlees en de duivel. En zoals u allen medestrijders zijt, zo bent u allen medelijders onder dezelfde vijanden, de duivel en de wereld. En zoals u allen medelijders zijt, zo bent u medereizigers naar het land Kanaän, het nieuwe Jeruzalem, dat boven is. "Wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige." De erfgenamen des hemels zijn vreemdelingen op aarde. En zoals u allen medereizigers zijt, zo bent u allen mede-erfgenamen van dezelfde erfenis en kroon.

h. Het achtste middel tegen deze list van satan is, scherp te letten op de ellenden die door tweedracht ontstaan. Ontbinding is de dochter van de tweedracht. O, hoe lijdt de Naam van Christus en de weg van Christus door de onenigheid onder de heiligen! Hoe worden velen, die op de wegen Gods beginnen te wandelen, gehinderd en bedroefd; hoe wordt de mond der goddelozen geopend en hun hart tegen God en Zijn wegen verhardt door de tweedracht van Zijn volk! Bedenk het, de onenigheid der christenen is de triomf

van de duivel, en wat is het een droevige zaak, dat christenen aan de satan oorzaak geven om te triomferen. Het is een merkwaardig gezegde van iemand: Neem de twist weg en roep de vrede terug; opdat gij uw vrienden niet verliest, en de duivel, uw vijand, zich daarover verblijdt. Onze tweedracht is een van de grootste struikelblokken voor anderen. Kunt gij dit zonder een bloedend hart aanzien?

i. Het negende middel tegen deze list van satan is, met ernst te overwegen dat het geen vernedering voor u is om de eerste te zijn die vrede en verzoening zoekt; maar het is eerder een eer voor u dat gij begonnen zijt vrede te zoeken. Abram was de oudere en meerdere van Lot, zowel in de genade alsook in de natuur, want hij was de oom van Lot, en toch zoekt hij het eerst vrede met zijn mindere, hetgeen God tot zijn eer heeft laten optekenen. Zij die het eerst beginnen de vrede na te jagen, hebben de naam en het merkteken, de troost en de eer, dat zij het meest op God gelijken. O, hoe zoekt de God des vredes, door Zijn Geest en gezanten, de vrede met arme schepselen! God doet het eerst ons een aanbod des vredes: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade; wij bidden u van Christus' wege: Laat u met God verzoenen", 2 Kor. 5:20. Gods genade knielt eerst voor ons neer, en wie kan zijn rug toekeren naar zulke gezegende en bloedende omhelzingen, dan alleen die zielen in wie de satan, de god van deze wereld, koning speelt?

God is de beledigde Partij, en toch zoekt Hij het eerst vrede met ons: "Tot het volk dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik", Jes. 65:1. Het wordt tweemaal geroepen, om Gods uiterste bereidwilligheid te tonen om aan dat volk genade en gunst te bewijzen. O, hoe openbaren zich de lieflijkheid, de vrijheid en de rijkdommen van Zijn genade, en hoe schitteren zij voor de ogen van arme zielen. Als een mens zich van de zon verwijderd, achtervolgen hem de zonnestralen; zo ook, als wij ons van de Zon der gerechtigheid verwijderen, achtervolgen ons nochtans de stralen van Zijn liefde en barmhartigheid. Christus zond de vrouwen eerst tot hen die Hem hadden verlaten, en tot Petrus, die Hem had verloochend. "Doch gaat heen, zegt Zijn discipelen en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galiléa; aldaar zult gij Hem zien, gelijk Hij ulieden gezegd heeft", Mark. 16:7. O zielen, het is geen geringe en lage zaak, maar een Gode-gelijkende zaak, als wij, al zijn we door anderen verongelijkt, nochtans de eersten zijn om de vrede te zoeken. Dit bewijst zeer sterk dat er veel van God in die mens woont.

Christenen, het wordt niet aan uw wijsheid overgelaten of u de vrede niet of wel wilt najagen; maar het is een plicht die op u ligt. Gij wordt door een uitdrukkelijk gebod verbonden de vrede te zoeken, en al lijkt ze van u te vlieden, toch moet u ze najagen: "Jaagt de vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heere zien zal", Hebr. 12:14. "Wijk af van het kwade en doe het goede; zoek den vrede en jaag hem na", Ps. 34:15. Het Hebreeuwse woord dat vertaald is door "zoek", betekent ernstig, onstuimig, met toegenegenheid en met inspanning zoeken. En "jaag die na" is een beeldspraak, ontleend aan de gretigheid waarmee wilde dieren en roofvogels hun prooi snel en ver achtervolgen, om die zeker te kunnen grijpen.

Zo dringt de apostel deze zelfde plicht bij de Romeinen aan: "Zo dan laat ons najagen hetgeen tot den vrede en hetgeen tot de stichting onder elkander dient", Rom. 14:19. O, gij weerbarstige, norse en onhandelbare christenen, kunt gij zonder tranen en zonder schaamte deze geboden Gods aanhoren?

Een heiden ging eens uit eigen beweging naar zijn vijand en zei: *Zullen wij zo lang onverzoend blijven voortleven, totdat iedereen in het land er schande van spreekt?*

Zijn vijand antwoordde dat hij zeer gaarne in vrede met hem wilde leven.

Bedenk dan, zei de heiden, dat ik, hoewel ik de oudste ben, u het eerst opgezocht heb.

Zijn vijand antwoordde: *Gij zijt werkelijk beter dan ik, want ik begon de twist, maar gij zoekt de verzoening.*

Mijn gebed zal zijn, dat deze heiden niet in het oordeel zal opstaan tegen de bloeiende belijders van onze tijd, die hun tongen scherpen als een zwaard, een bitter woord aanleggen als een pijl, om in verborgen plaatsen de oprechte te schieten, Ps. 64:4-5.

j. Het tiende middel tegen deze list van satan is, dat de heiligen zich verenigen en samen wandelen in de wegen der genade en der heiligheid, zover als zij overeenstemmen niet elkaar, daarbij het Woord als hun enige toetssteen en rechter over hun daden gebruikend. Het is een lieflijke raad die de apostel geeft: "Ik jaag naar het wit, tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus. Zovelen dan als wij volmaakt zijn, laat ons dit gevoelen; en indien gij iets anderszins gevoelt, ook dat zal u God openbaren. Doch daar wij toe gekomen zijn, laat ons daarin naar denzelven regel wandelen, laat ons hetzelfde gevoelen", Filipp. 3:14-16.

Och christenen, God verliest veel, u verliest veel, maar de satan gewint veel, doordat gij niet in liefde met elkaar wandelt en wilt wandelen, zover als uw wegen samengaan. Het is uw zonde en schande, dat gij niet samen bidt, samen luistert, samen overlegt en samen weent; noch dit wil doen, omdat gij in sommige veel onbetekenender zaken niet met elkaar overeenstemt. Wat een dwaasheid en krankzinnigheid is het in degenen van wie de weg van honderd mijl, voor negen en negentig mijl samenloopt, en die toch niet zover willen samen wandelen, omdat ze de andere mijl niet samen kunnen gaan. Toch is het dwaasheid en krankzinnigheid van vele christenen in deze dagen, dat ze niet vele dingen willen doen die ze kunnen doen; omdat ze niet alles kunnen doen wat ze behoren te doen. Ik vrees dat God hen met Zijn zweep in een betere gezindheid zal brengen, eer Hij met hen afgehandeld heeft. Hij zal hun beenderen breken en hun harten doorsteken; maar Hij zal hen van deze ziekte genezen.

Verzuim het echter niet, dat gij het Woord als de enige toetssteen en rechter over alle personen en daden maakt: "Tot de Wet en tot de Getuigenis, zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben", Jes. 8:20. Het is de beste en veiligste weg om nu tot een oordeler van alle mensen en zaken te maken, dat in de laatste dag alles en allen zal oordelen. "Het Woord dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten laatsten dage", zegt Christus, joh. 12:48. Maak niet uw duister licht, uw begrippen, uw inbeeldingen en uw meningen tot een oordeler van de daden der mensen, maar oordeel steeds naar de regel van het Woord en zeg: Er staat geschreven.

Toen een ijdel, lastig mens in een twist met een heilig man uitriep: Luister naar mij, luister naar mij! antwoordde de heilige: Luister niet naar mij, ook wil ik niet naar gij luisteren, maar laten wij beiden naar het Woord luisteren.

Keizer Constantijn wilde in al de twistgesprekken met de Arianen steeds naar het Woord als de enige raadsman vragen, zo niet om hen te bekeren, dan toch om hun mond te stoppen.

k. Het elfde middel tegen deze list van satan is, dat u veel bezig zijt in het oordelen van uzelf. "Want indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden", 1 Kor. 11:31. O, waren de harten van de christenen maar meer bezet in het oordelen en veroordelen van zichzelf; dan zouden ze niet zo sterk geneigd zijn om anderen te oordelen en te veroordelen, en om zich zo nors en bitter te gedragen tegenover degenen die van hen verschillen. Van Nero wordt gezegd dat hij, omdat hij zelf onkuis was, dacht dat alle mensen het waren. Er zijn geen zielen op de wereld die zo bevreesd zijn om anderen te oordelen, als zij die zichzelf het meest oordelen, en die zo voorzichtig zijn om een rechtvaardig oordeel over mensen en zaken uit te spreken, als zij die

zichzelf hoogst nauwkeurig oordelen. Er zijn er geen in de wereld die er voor beven om kwaad van anderen te denken, of te spreken, of om anderen kwaad te doen, als zij die steeds weer zichzelf onderzoeken. Er zijn er geen die mensen en zaken zo met liefde oordelen, als zij die het bekwaamst zijn in het oordelen van zichzelf.

Eén verzoek heb ik aan u die vaak anderen oordeelt en weinig uzelf oordeelt, aan u die zo sterk geneigd bent ruw, vals en onrechtvaardig te oordelen, en dat is of gij iedere morgen een weinig de volgende Schriftplaatsen wilt overdenken: Mattheüs 7:1-2: "Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt, want fileet welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden, en met welke maat gij meet, zal u wedergemet worden." Johannes 7:24: "Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt een rechtvaardig oordeel." Romeinen 14:3: "Die daar eet, verachte hem niet die niet eet; en die niet eet, oordele hem niet die daar eet; want God heeft hem aangenomen." Vers 10 en 13: "Wij zullen allen voor den rechterstoel van Christus gesteld worden. Laat ons dan elkander niet meer oordelen; maar oordeelt dit liever, namelijk dat gij den broeder geen aanstoot of ergernis geeft." 1 Korinthe 4:5: "Zo dan, oordeelt niets voor den tijd, totdat de Heere zal gekomen zijn, Welke ook in het licht zal brengen hetgeen in de duisternis verborgen is, en openbaren de raadslagen der harten; en alsdan zal een iegelijk lof hebben van God." Jakobus 4:11-12: "Broeders, spreekt niet kwalijk van elkander. Die van zijn broeder kwalijk spreekt en zijn broeder oordeelt, die spreekt kwalijk van de wet en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zo zijt gij geen dader der wet, maar een rechter. Er is een enig Wetgever, Die behouden en verderven kan." Romeinen 14:4: "Wie zijt gij die eens anderen huisknecht oordeelt? Hij staat of hij valt zijn eigen heer; doch hij zal vastgesteld worden, want God is machtig hem vast te stellen."

Een zekere Delphidius, die iemand anders voor de keizer beschuldigde zonder dat hij het kon bewijzen, zei, toen de aangeklaagde zijn schuld loochende: Als het genoeg is om zijn schuld te ontkennen, wie zal dan ooit schuldig bevonden worden? De keizer antwoordde: *En als het voldoende is beschuldigd te worden, wie kan dan ooit onschuldig zijn?* U bent wijs genoeg hoe u dit moet toepassen.

1. Het twaalfde middel tegen deze list van satan is vooral dit: Zijt steeds met de ootmoedigheid bekleed! Ootmoed maakt een mens vreedzaam onder broederen, vruchtbaar in weldoen, blijmoedig in het lijden, en bestendig in een heilige wandel, 1 Petrus 5:5. Ootmoed bekwaamt ons voor de grootste diensten die wij Christus schuldig zijn, en zal ons tevens de geringste dienst aan de minste heilige niet doen veronachtzamen, Joh. 13:5. Ootmoed is tevreden met het karigste maal en wordt tevens gevoed met de heerlijkste lekkernijen, zoals God, Christus en de heerlijkheid. De ootmoed doet een mens degene die hem vervloekt zegenen, en bidden voor degene die hem vervolgt. Een ootmoedig hart is een woning voor God, een leerling voor Christus, een metgezel der engelen, een bewaarplaats der genade, en een toebereider voor de heiligheid.

Ootmoed is de voedster van onze genaden, de bewaarster van de weldaden, en ze bevordert een heilige wandel. De ootmoed kan aan deze zijde van de hemel drie dingen niet vinden: *ze kan geen verzadiging in het schepsel vinden, geen zoetheid in de zonde, en geen leven in een ordinantie zonder Christus.* Een ootmoedig mens vindt altijd drie dingen aan deze zijde van de hemel: een ziel die ledig is, Christus Die vol is, en iedere weldaad en plicht die lieflijk is, wanneer God daarin genoten wordt. De ootmoed kan wenen over de zwakheden van anderen en zich verheugen over de genade van anderen. De ootmoed zal een mens rustig en vergenoegd maken in de laagste toestand, en ze zal een mens behoeden afgunstig te zijn op de voorspoed van andere mensen, 1 Thess. 1:2-3. De ootmoed eert degenen die sterk zijn in genade en legt twee handen onder degenen die zwak zijn in genade, Ef. 3:8. De ootmoed maakt een mens rijker dan andere

mensen, en ze doet een mens zichzelf de armste onder de mensen achten. De ootmoed zal een mens veel goeds buiten zichzelf doen zien, terwijl hij maar weinig goeds in zichzelf kan vinden.

O christen, hoewel het geloof de kampioen der genade en de liefde de moeder der genade is, is nochtans de ootmoed datgene dat de genade schoon maakt; ze werpt een algemene heerlijkheid over al de genaden in de ziel! O, werd er in christenen meer overvloed aan ootmoed gevonden, ze zouden minder bitter, nors en bars zijn; en ze zouden teerder, zachtmoediger en lieflijker in hun geest en praktijk zijn! De ootmoed doet een mens hoge gedachten van anderen en lage gedachten van zichzelf hebben. Ze zal een mens meer heerlijkheid en uitnemendheid in anderen en veel geringheid en zondigheid in zichzelf doen zien. Ze zal anderen rijk en zichzelf arm, anderen sterk en zichzelf zwak, anderen wijs en zichzelf dwaas vinden. De ootmoedige ziel is gelijk die bloem die laag groeit, het kopje neer laat hangen, en zich met haar eigen bladeren bedekt. Als haar heerlijke geuren haar niet aan de mensen openbaar maakten, zou ze het liefst in haar vredige verborgenheid leven en sterven. De ootmoed zal een mens uitnemend maken in het bedekken van gebreken van anderen, in het vermelden van hun goede daden, en in het zich verblijden in hun genaden. Ze maakt een mens blij met ieder licht dat sterker straalt dan het zijne, en met iedere wind die waait ten goede van anderen. De ootmoed gelooft eerder de genade in anderen, dan dat ze die in twijfel trekt. Een ootmoedige ziel zegt: Ik oordeel dat het met deze christenen nu wel is, maar het zal hierna veel beter met hen zijn. Ze zijn nu aan de grenzen van het nieuwe Jeruzalem, en ze zullen welhaast Jeruzalem binnengaan. Een ootmoedige ziel is geneigd om te zeggen: *De hemel is voor die mens meer dan voor mij; Christus is meer voor die gelovige dan voor mij, en God is meer zijn Verbondsgod dan de mijne.* O, waren de christenen ootmoediger, dan zou er minder vuur en meer liefde onder hen zijn dan nu!

IV. List tegen arme en onkundige zielen

Zoals de satan zijn list heeft om begenadigde zielen te verwoesten, zo heeft hij ook zijn list om arme onkundige zielen te verwoesten, en dat soms door hen over te halen de onkunde te begunstigen, en de middelen om kennis te verkrijgen te verwaarlozen en te verachten. Onkunde is de moeder der vergissingen en de oorzaak van dwalingen, moeite en schrik. Het is de hoofdweg naar de hel, en ze maakt de mens zowel tot een gevangene als tot een slaaf van de duivel, Hos. 4:6; Matth. 22:29. Onkunde ontmenst een mens en maakt hem tot een beest, ja, maakt hem ellendiger dan de beesten, die vergaan, Jes. 1:3, Ps. 49:13. Niemand wordt zo gemakkelijk en zo vaak in satans strikken gevangen als onwetende zielen. Ze dansen de hele dag graag met de duivel en dromen ervan 's nachts met Christus Avondmaal te houden.

Nu, de hulpmiddelen en raad tegen deze list van de satan, zijn de volgende:

a. Het eerste middel tegen deze list van satan is, met ernst te overwegen dat een onwetend hart een boos hart is: "Ook is de ziel zonder wetenschap niet goed", Spr. 19:2. Zoals een onwetend hart een ondeugend hart is, zo is het ook een duister hart, en in een duister hart kan geen goed komen. "Indien uw oog boos is, zo zal geheel uw lichaam duister zijn", Matth. 6:23. Een melaats hoofd en een melaats hart zijn onafscheidelijke metgezellen. Onwetende harten zijn zo boos dat ze niet nalaten hun vergif zelfs in Gods aangezicht te spuwen, zoals Farao deed toen een dikke duisternis over heen heerste